

AC Synspunkt

23. november 2009

Vi skal have flere brede forlig om forskning og vækst

Af Erik Jylling, formand for AC

Det var kun med hiv og sving, at det lykkedes politikerne at indgå et bredt forlig om fordelingen af globaliseringsmidlerne til forskning og udvikling – men det var også helt afgørende. Det kan tage år at opbygge stærke forskningsmiljøer og gode betingelser for innovation, men den hårdt tilkæmpede internationale konkurrencekraft kan lynhurtigt ødelægges, hvis man tænder og slukker for investeringerne efter, hvordan de nationale politiske vinde blæser. Forlig om forskning og vækst skal være langsigtede og bygge på et bredt politisk fundament.

Og det blev heldigvis til endnu et globaliseringsforlig, der bekræfter den politiske opbakning til dansk forskning. Vi kan glæde os over, at alt tegner til, at Danmark når den del af Barcelonamålet, der handler om, at de offentlige forskningsinvesteringer skal udgøre 1 pct. af BNP. Det er et resultat, som vi anerkender – også selv om vi må vente spændt på tallene for de private forskningsinvesteringer for 2010, før vi faktisk ved, om vi når det samlede Barcelonamål på 3 pct. af BNP.

Det må også betragtes som en stor gevinst, at forliget giver en politisk anerkendelse af, at universitetsuddannelserne – særligt dem på den laveste taxametertakst – er underfinansierede og har brug for et løft. Det er første gang i mange år, at nødlidende uddannelsesområder har fået økonomisk anerkendelse af deres behov for ressourcer, og det er i sig selv et gennembrud, selv om de 5.000 kr. pr. STÅ må ses som første del af et genopretningsprojekt.

Samtidig bidrager globaliseringsforliget med 3 mia. kr. til modernisering af universiteternes laboratorier, og overordnet set har universiteterne fået en solid styrkelse af deres økonomi. Både taxametermidler og laboratoriepenge er dog bundet til bestemte formål, og universiteterne har stærkt brug for frie basismidler til selvstændige forskningsinitiativer. Med så dyre projekter er det dog et godt resultat, at forliget også gav en mindre stigning i basismidlerne, men forløbet sætter en genopretning af niveauet for basismidlerne til 60 pct. af de samlede statslige forskningsmidler højt på dagsordenen til kommende forhandlinger.

Og med kommende forhandlinger tænker jeg ikke kun på forhandlingerne om de resterende midler i globaliseringspuljen for 2011 og 2012, som de nuværende forligsparterne forhåbentlig kan holde sammen om at fordele. Jeg tænker også på, at vi har brug for nye brede politiske aftaler om målsætninger for og investeringer i forskning, uddannelse, innovation og konkurrenceevne i det kommende tiår.